

“Les ciutats són fetes de materials durs, però es fan i es desfan com la cera”

Miquel Pairofí (Quart, Gironès, 1955), publica a La Magrana la novel·la *Cera*. A més d'assaigs sobre Pla i Tomasi di Lampedusa, ha escrit novel·la i dietaris.

—Els dos primers capítols descriuen amb detall, primer el multitudinari enterrament del bisbe de la ciutat on situeu la novel·la, i, després, l'arribada del seu successor, a l'inici dels 60, encara en ple nacionalcatolicisme. Però a partir del tercer capítol allò que llegirà el lector és la història d'una família. Per què aquests dos primers capítols?

—Són una mena de perspectiva general prèvia a la particular. M'inspirava una mica en el moviment de càmera que ofereix el pla general d'una ciutat, d'una multitud, i després entra a l'interior d'un edifici, i allò que s'ha vist com una cosa general és finalment vist com un microcosmos.

—Després, la càmera es fixa primer en uns personatges i després en uns altres, fins al punt que un, la germana soltera, adquirirà un protagonisme més important. Per què aquesta discriminació?

—Positiva. Discriminació positiva. Perquè em va semblar que dins el nucli familiar que presento era el personatge que podia servir més bé d'eix, de punt de referència de les diverses relacions que s'estableixen entre ells. Era el personatge amb més possibilitats, el més ric.

—El que reconeixereu és que la tècnica de descripció utilitzada en els dos primers capítols, fins i tot la veu, el to, canvia. Primer ens trobem amb una crònica irònica i després la veu es torna més respectuosa. Els dos primers capítols són Fellini i els restants, Comencini, neorealistes.

—Sí. És evident que els dos primers capítols són més d'ambient que no de personatges.

—Són teatrals.

—Sí. En realitat són dues *kermesses*.

—El lector pot quedar decebut en veure que no continueu la novel·la descrivint episodis de la vida de la ciutat, a través de la crònica irònica?

—Cada lector té la seva novel·la al cap. Si hagués mantingut el to dels primers capítols, l'element pròpiament novel·

Miquel Pairofí publica la novel·la *Cera*, a l'editorial La Magrana.

líctic hauria cedit davant la crònica històrica i el que en definitiva m'interessava era fer una novel·la.

—És clar que, per fer-la versemblant, no heu volgut buscar una família que representés tota la història de la ciutat. Els personatges, com que no són símbols, són de carn i ossos.

—En efecte, la família no és ni més representativa ni menys que les altres. Com dieu, no he volgut crear una família que representés tota la ciutat. És només una família que forma part d'aquell paisatge. L'únic detall representatiu és que el seu negoci és la cera, molt lligat al món eclesiàstic i a l'ambient de la ciutat.

—Suposo que també heu triat la cera, destacada al títol, pel valor simbòlic que té, no?

—És una mica la imatge de la cera com a símbol de la transformació de les ciutats. Les ciutats semblen fetes de materials durs, de pedra, ciment i asfalt, però es fan i es desfan com la cera. Aquesta

idea també hi és, volgudament introduïda a la novel·la.

—Molts detalls semblen indicar que la ciutat és Girona, però alguns altres, no.

—Precisament aquests detalls em van portar a evitar el nom de la ciutat. Si l'hagués esmentat, hauria hagut de ser molt fidel a tot. El lector pot pensar en Girona, però no obligatòriament. No vull forçar el lector a pensar que és Girona.

—Pot ser qualsevol seu episcopal, a prop de la costa.

—Sí.

—Suposo que heu triat l'inici dels 60 perquè penseu que és el final d'una època, no?

—En efecte. Comença el *desarrollismo*. Encara es manté la litúrgia de les *camisas viejas*, però ja apareix un nou empresariat.

—En el germen de la novel·la hi havia la voluntat de fer una novel·la sobre Girona?

—No. La voluntat era de fer-la sobre aquest ambient i aquests personatges.

—Però s'ha convertit en una novel·la sobre una determinada Girona.

—Sí

Lluís Bonada